

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

ბრძანება N 2-1502

ქ. თბილისი

28/10/2021

სენაკის მუნიციპალიტეტში, სოფ. თეკლათის მიმდებარედ მდ. ცივის ნაპირსამაგრი (ნაპირდაცვითი) სამუშაოების განხორციელებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია სენაკის მუნიციპალიტეტში, სოფ. თეკლათის მიმდებარედ მდ. ცივის ნაპირსამაგრი (ნაპირდაცვითი) სამუშაოების განხორციელების სკრინინგის განცხადება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ავარიული უბანი მდებარეობს სენაკის მუნიციპალიტეტში, სოფ. თეკლათის დასახლებული ზონის სამხრეთი ნაწილის მიმდებარედ, მდ. ცივის გასწვრივ (GPS კოორდინატები: X – 747187; Y – 4679389 და X – 252894; Y – 4680932). აღნიშნულ ტერიტორიაზე განთავსებულია ავარიული დამბები, რომლებიც მოეწყო გასული საუკუნის 70-იან წლებში. აღნიშნული დამბები საპროექტო მონაკვეთზე ორივე მხრიდან ფარავს და გარკვეულწილად იცავს სანაპიროზე წარმოდგენილ დასახლებულ პუნქტებს და მიწის ნაკვეთებს დატბორვისგან, თუმცა წყალუხვობის პერიოდში მდინარე გადმოდის კალაპოტიდან და ტბორავს დამბებს შორის მოქცეულ ჭაღას, რაც თავის მხრივ, აძლიერებს მდინარის ეროზიულ ზემოქმედებას და ხელს უწყობს მეწყრული პროცესების განვითარებას. უახლოესი დასახლებული პუნქტი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია არანაკლებ 50 მ-ით.

მდინარის ეროზიული ზემოქმედებისგან დასაცავად და მეწყრული პროცესების პრევენციისთვის, გათვალისწინებულია 2 კმ სიგრძის მონაკვეთზე მიწის დამბების თავდაპირველი ფორმის აღდგენა (რეაბილიტაცია) და მდინარის ორი უბნის გადამისამართება. არსებული მდგომარეობით, საპროექტო კვეთში მდ. ცივის კალაპოტის სიგრძეა 2180 მ. მდინარის კალაპოტის გადამისამართების შემდეგ, საპროექტო კვეთში მდინარის კალაპოტის სიგრძე იქნება 1860 მ.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, მდინარის ნაპირების დამბებით გამაგრება გათვალისწინებულია მხოლოდ ოთხ ადგილზე - თითოეული გადამისამართებული უბნის თავში და ბოლოში, ხოლო არსებული დამბების რეაბილიტაცია მოხდება 24 უბანზე. პროექტით გათვალისწინებულია წყალსადინრის ფსკერზე გაბიონური ყუთების გამოყენება და ფერდების გამაგრება ე.წ „რენოს ლეიბებით“.

სკრინინგის განცხადებაში წარმოდგენილია მდ. ცივის ჰიდროლოგიური და ჰიდრაულიკური გაანგარიშებები და მოდელირება, რომლის მიხედვით მდინარის ჰიდროლოგიური და ჰიდრაულიკური მონაცემები საპროექტო კვეთში (2 კმ) საშუალებას

იმღევა განხორციელდეს მდინარის კალაპოტის ცვლილება, ოთხ ადგილზე ახალი დამბების მოწყობა და არსებული დამბების რეაბილიტაცია. საპროექტო ნაპირდამცავი ნაგებობები გაანგარიშებულია მდინარის სხვადასხვა კოეფიციენტის (1%, 2%, 5%, 10%) უზრუნველყოფის საანგარიშო ხარჯებზე. მდ. ცივის 100 წლიანი მაქსიმალური ხარჯი საპროექტო უბანზე შეადგენს 545 მ³/წმ-ს. კალაპოტის ზოგადი წარეცხვის მაქსიმალური სიღრმეა 12,2 მ, ხოლო საშუალო სიღრმე - 4,08 მ.

საპროექტო ტერიტორია უზრუნველყოფილია მისასვლელი გზებით და შესაბამისად, დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელება არ საჭიროებს დამატებითი მისასვლელი გზების მშენებლობას. პროექტით გათვალისწინებულია მცირე ზომის სამშენებლო მოედნის მოწყობა, რომლის ადგილმდებარეობა შეიცვლება პერიოდულად, სამშენებლო უბნების მიხედვით. სამშენებლო მოედანზე სამეურნეო ფეკალური ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება საასენიზაციო ორმოში.

მშენებლობა განხორციელდება მდ. ცივის წყალმცირობის პერიოდში. სამშენებლო სამუშაოების სავარაუდო ხანგრძლივობაა 5-6 თვე. მშენებლობის პროცესში გამოყენებული იქნება: ავტოთვითმცლელი, ექსკავატორი, ბულდოზერი, ბორტიანი მანქანა და ავტო ამწე.

მდინარის კალაპოტის გადამისამართებისთვის სამშენებლო სამუშაოები დაიწყება ქვედა ნიშნულიდან. ექსკავატორის და სხვა სამშენებლო ტექნიკის გამოყენებით მოხდება გრუნტის ექსკავაცია სათანადო ნიშნულამდე და დროებით დასაწყობება სამშენებლო უბნების მიმდებარედ (GPS კოორდინატები: X – 747434; Y – 4679761. და X – 252642 Y - 4680671). კალაპოტის გასწვრივ, პროექტით გათვალისწინებულ უბნებზე მოეწყობა ნაპირდამცავი ნაგებობები. აღნიშნულ პერიოდში მდინარის ნაკადი იმოდრავებს არსებულ კალაპოტში. ახალი კალაპოტის მოწყობის შემდგომ მოხდება ძველი კალაპოტის ამოვსება ამოღებული გრუნტით. ძველი კალაპოტის სრულად ამოსავსებად, დამატებით საჭირო იქნება 56 883 მ³ მოცულობის გრუნტი. აღნიშნული რაოდენობის გრუნტის მოპოვება მოხდება მუნიციპალიტეტთან შეთანხმებით, რეგიონში არსებული გრუნტის რეზერვებიდან ან/და რეგიონში მოქმედი კარიერებიდან. სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში, ძველი და ახალი კალაპოტების საწყის უბნებზე მდინარის ნაკადის საჭიროებისამებრ მართვა/გადამისამართება მოხდება დროებითი მიწაყრილების საშუალებით.

სამშენებლო სამუშაოების ჩატარების პროცესში, მდინარის დაბინძურების ძირითადი რისკები უკავშირდება გაუთვალისწინებელ შემთხვევებს, როგორცაა: ნარჩენების არასწორი მართვა, ტექნიკისა და სატრანსპორტო საშუალებების გაუმართაობის გამო ნავთობპროდუქტების დაღვრა. წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, აღნიშნულ საკითხებთან დაკავშირებით, განხორციელდება კონტროლი.

ნაპირსამაგრი სამუშაოების ჩატარების პერიოდში ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების და ხმაურის/ვიბრაციის გავრცელების წყაროს წარმოადგენს სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული სატრანსპორტო საშუალებები და დანადგარები. პროექტით დაგეგმილი საქმიანობის მასშტაბისა და ხანგრძლივობის გათვალისწინებით, ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება იქნება დროებითი და არ იქნება მნიშვნელოვანი. სამშენებლო სამუშაოები განხორციელდება დღის საათებში.

სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების პერიოდში წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება მოხდება შესაბამის კონტეინერებში, რომლებიც განთავსდება

სამშენებლო მოედანზე. შეგროვილი ნარჩენები გატანილი იქნება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. სახიფათო ნარჩენები, წარმოქმნის შემთხვევაში, დროებით განთავსდება სამშენებლო მოედანზე გამოყოფილ სათავსოში და გადაეცემა აღნიშნული სახის ნარჩენების მართვაზე შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანიზაციას.

სკრინინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე წარმოდგენილია ანთროპოგენური ტიპის ლანდშაფტი, სადაც არ გვხვდება ფაუნის წარმომადგენლებისთვის მნიშვნელოვანი ჰაბიტატი. უშუალოდ საკვლევ დერეფანში ფლორისტული შეფასება ჩატარდა 2021 წლის ივნისის პერიოდში. საპროექტო დერეფანი და მისი მიმდებარე არეალი წარმოადგენს მდელის ტიპის ჰაბიტატს, რომელიც გამოიყენება სამოვრებად. საპროექტო ტერიტორია თავისუფალია ხე-მცენარეული და ბუჩქოვანი საფარისგან. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ბიომრავალფეროვნებაზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. გარდა ამისა, პროექტის მიხედვით ახალი კალაპოტის გაჭრის შემდეგ გათვალისწინებულია ძველი კალაპოტის ამოვსება და რეკულტივაცია.

წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, მდ. ცივში ბინადრობს ქაშაპი - *Leuciscus cephalus*, ქორჭილა - *Perca fluviatilis*, ღორჯო - *Gobius cephalarges constructor*, წვერა - *Barbus lacerta*. წყლის ჰაბიტატებზე და იქთიოფაუნაზე ნეგატიური ზემოქმედება გავრცელდება მხოლოდ მცირე ფართობზე და ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში. ზემოქმედების რისკები ძირითადად უკავშირდება მდინარის ნაკადის დროებითი მართვის მიზნით კალაპოტში ჩასატარებელ სამუშაოებს. ზემოქმედება გამოიხატება ჰაბიტატის ლოკალური უბნების დანაწევრება-ფრაგმენტაციაში და წყლის სიმღვრივის მატებაში. ნეგატიური ზემოქმედების შემცირების მიზნით, გათვალისწინებულია შემდეგი სახის შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება: მდინარის კალაპოტში ჩასატარებელი სამუშაოების განხორციელება მდინარის წყალმცირობის პერიოდში; მდინარის სველ პერიმეტრში ტექნიკის მუშაობის თავიდან აცილება ან მინიმუმამდე შემცირება; მდინარის ნაკადის ბლოკირების და ფრაგმენტაციის პრევენციის მიზნით, მუდმივი კონტროლის დაწესება; ეროზიის, წყლის და ნიადაგის დაბინძურების პრევენციის მიზნით, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება. სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდგომ წყალში მობინადრე სახეობისთვის მოსალოდნელია დადებითი ეფექტიც, ვინაიდან შემცირდება ეროზიული პროცესები და წყლის სიმღვრივე, ასევე ნაკადის გასწორხაზოვნების შედეგად შემცირდება წყლის ჰაბიტატების ფრაგმენტაციის რისკები. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, იქთიოფაუნის წარმომადგენლებზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი.

საპროექტო ტერიტორიაზე და მის სიახლოვეს, ეროვნული კანონმდებლობით და საერთაშორისო კონვენციებით დაცული ტერიტორიები წარმოდგენილი არ არის.

დაგეგმილი საქმიანობის შედეგად, საპროექტო ტერიტორიაზე, დაახლოებით 5 ჰა ფართობზე მოიხსნება 15 სმ-მდე სისქის, 7500 მ³ მოცულობის ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა. მოხსნილი ნიადაგი დასაწყობდება ტერიტორიის მიმდებარედ, დაცულ ადგილზე. სამუშაოების დასრულების შემდგომ ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა გამოყენებული იქნება სარეკულტივაციო სამუშაოებში.

საპროექტო ტერიტორიაზე და მის შემოგარენში არ ფიქსირდება არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები.

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკისა და მასშტაბის გათვალისწინებით, კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

სკრინინგის განცხადებაში მოცემულია საპროექტო ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები და ჩატარებული კვლევის შედეგები. საკვლევ ტერიტორიაზე წარმოდგენილია ორი საინჟინრო-გეოლოგიური ელემენტი (სგე). სგე-1 გვხვდება თიხით, მონაცრისფრო-ცისფერი, მნელპლასტიკური, ჟანგისფერი ლაქებით, ძლიერ კარბონატული. სგე-2 გვხვდება თიხით, ქვიშის და თიხაქვიშის შუაშრეებით და 10% ოდენობის ხრეშის ჩანართებით. დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად რაიმე სახის გართულებები არ არის მოსალოდნელი.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და სენაკის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

მდ. ცივის ნაპირდაცვითი სამუშაოების განხორციელება წარმოადგენს გარემოსდაცვით ღონისძიებას, რაც უზრუნველყოფს მდინარის სანაპირო ზოლის დაცვას ეროზიული და მეწყერული ზემოქმედებისგან. დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის, ხანგრძლივობისა და მასშტაბის გათვალისწინებით, გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის და ამავე კოდექსის II დანართის 9.13 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ სენაკის მუნიციპალიტეტში, სოფ. თეკლათის მიმდებარედ მდ. ცივის ნაპირსამაგარი (ნაპირდაცვითი) სამუშაოების განხორციელება **არ დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-8 ნაწილის შესაბამისად უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტებით დადგენილი მოთხოვნებისა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და სენაკის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (ქ. თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი,

მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი